

Cuvântul către pelerini al Preafericitului Părinte Patriarh Daniel

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel a adresat joi un cuvânt către pelerinii care participă la Sărbătoarea Sfântului Dimitrie cel Nou 2024. Cuvântul a fost rostit după Procesiunea „Calea Sfinților”, la primirea Cinstului Cap al Sfântului și Dreptului Lazăr.

„Acești doi mari sfinți ai Bisericii – Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou și Sfântul și Dreptul Lazăr – ne oferă pilde vii de compasiune, vindecare spirituală și biruință asupra suferinței și a morții, atât de necesare credincioșilor în aceste vremuri tot mai încărcate de suferință”, a subliniat Părintele Patriarh.

Cuvântul integral:

Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou și Sfântul și Dreptul Lazăr, mărturisitori ai iubirii vindecătoare a lui Hristos – Cuvânt către pelerini

Preafericirea Voastră, Preafericite Părinte Gheorghe, Arhiepiscopul Ciprului,
Înaltpreasfințiile Voastre,
Preasfințiile Voastre,
Preacuvioși și Preacucernici Părinți,

Preacuvioase Maici,
Iubiți pelerini,

Anul 2024, proclamat de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române ca An omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor și An comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți, ne oferă un prilej binecuvântat de a reflecta asupra darului vindecării și îngrijirii celor suferinzi atât din punct de vedere trupesc, cât și sufletesc.

În acest context spiritual deosebit, sărbătorim hramul de toamnă al Catedralei Patriarhale, Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul Bucureștilor, și avem bucuria de a primi spre închinare Cinstitul Cap al Sfântului și Dreptului Lazăr, prietenul lui Hristos, prin mila lui Dumnezeu și cu bunăvoința Preafericitului Părinte Gheorghe, Arhiepiscopul Ciprului, care le-a adus spre binecuvântarea poporului român din biserica Sfântul și Dreptul Lazăr din Larnaca, Arhiepiscopia Ciprului, acolo unde se află mormântul acestui sfânt.

Dreptmăritori creștini,

Viața și faptele Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou și ale Sfântului și Dreptului Lazăr devin modele sfinte pentru noi, mărturisitori ai iubirii vindecătoare a lui Hristos în viața Bisericii și a fiecărui credincios în parte.

Acești doi mari sfinți ai Bisericii – Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou și Sfântul și Dreptul Lazăr – ne oferă pilde vii de compasiune, vindecare spirituală și biruință asupra suferinței și a morții, atât de necesare credincioșilor în aceste vremuri tot mai încărcate de suferință.

Sfântul Cuvios Dimitrie cel Nou este el însuși un tămăduitor fără de arginți, oferindu-se ca rugător neîncetat pentru cei care vin la el cu credință. Pelerinajul la moaștele sale este un act de credință și speranță, iar binecuvântările care izvorăsc din acestea sunt mărturii ale lucrării lui Dumnezeu în lume.

De asemenea, Sfântul și Dreptul Lazăr, cel înviat de Însuși Mântuitorul Hristos, este un simbol puternic al biruinței asupra morții și al iubirii nemărginite a lui Dumnezeu față de oameni. Prin minunea pe care a făcut-o, înviindu-l pe Lazăr a patra zi după moartea sa, Domnul Iisus Hristos a arătat că viața pământească și viața cerească veșnică sunt cele mai de preț daruri ce pot fi oferite omului. Lazăr din Betania, cel care a trecut prin moarte și a revenit la viață, ne arată că iubirea lui Hristos poate învia morții, aducând bucurie celor întristați, dar și pregătire pentru învierea de obște, de la sfârșitul veacurilor.

Învierea lui Lazăr este o icoană a învierii noastre din morți, după cum spune troparul din Sâmbăta lui Lazăr: „Învierea cea de obște mai înainte de Patima Ta încredințând-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule”[1].

Tradiția Bisericii ne spune că, după învierea sa minunată, Lazăr a devenit episcop în Cipru, slujind cu devotament Biserica timp de mai mulți ani. Această transformare a sa, dintr-un om care a cunoscut suferința și moartea într-un slujitor dedicat al lui Hristos și al Bisericii Sale, ne inspiră să căutăm și noi o continuă înnoire duhovnicească și o dăruire mai profundă în slujirea lui Dumnezeu și a semenilor noștri, mai ales a celor bolnavi și suferinzi.

Tradiția potrivit căreia Sfântul și Dreptul Lazăr a fost episcop al Ciprului este menționată, în anul 774, într-o omilie a lui Ioan din Euboia (Evia), care spune: „Un bătrân mi-a spus despre fericitul Lazăr, fiind informat din scrierea memoriilor sale, că, devenind episcop al insulei Cipru, a primit cununa martiriului pentru Hristos, ducându-și la bun-sfârșit drumul și păzind credința, și acum se bucură veșnic împreună cu Hristos”[2].

De asemenea, Sinaxarul Constantinopolitan, la data de 17 octombrie, atunci când se face pomenirea mutării moaștelor Sfântului și Dreptului Lazăr, relatează că: „Mișcat de o râvnă dumnezeiască, binecredinciosul împărat Leon al VI-lea cel Înțelept (886-912) a ridicat la Constantinopol o măreață biserică în cinstea Sfântului și Dreptului Lazăr. Când a săvârșit lucrarea, a trimis soli să aducă trupul sfântului din Cipru, unde se afla de aproape o mie de ani, odihnind într-un coșciug (sicriu) de marmură pe care este scris: «Lazăr, prietenul lui Hristos, (cel înviat) a patra zi». După învierea sa, Lazăr a mai trăit încă 18 ani și a fost numit episcop al acestei părți a insulei Cipru de către Sfântul Apostol Petru”[3].

Capul și alte câteva fragmente din sfintele sale moaște au rămas în Larnaca (numită, în acea vreme, Kition), în mormântul său. „Trupul lui Lazăr a săvârșit o mulțime de minuni: a alungat demoni, a tămăduit o femeie cu scurgere de sânge și a redat vederea orbilor care se ungeau cu ulei din candela ce ardea neîncetat deasupra mormântului său”[4].

Arethas, arhiepiscopul Cezareei Capadociei, martor la evenimentul mutării la Constantinopol a unei părți din moaștele Sfântului Lazăr, relatând acest moment într-una dintre cuvântările sale, aduce și o serie de mărturii despre puterea și lucrarea harică a sfintelor moaște, spunând: „Să ne apropiem și noi, cei de departe, de acest preasfânt sicriu, atingându-l cu privirea ochilor, fiind acoperiți de umbra lui și simțind cu mirosul mireasma sfintelor moaște. Chiar și prin acestea harul

poate fi împărtășit, bolile pot fi alungate și orice forță potrivnică se îndepărtează de noi. Amintește-ți de minunile lui Petru și Pavel, unul înfăptuind lucruri uimitoare cu umbra sa, celălalt cu atingerea ștergarelor”[5].

Același scriitor bisericesc, Arethas, amintește despre Dreptul Lazăr, scriind în cuvântarea sa: „Acesta, cel chemat atunci (face aluzie la chemarea Mântuitorului «Lazăre, vino afară»[6]), acum este printre noi, adus din Cipru prin înțelepciunea împăratului. Căci trebuia, într-adevăr, trebuia să nu fim lipsiți nici de o asemenea sfințenie. Acesta este cel care, primul, prin voința Învățătorului, a zguduit împărăția morții. Acesta este cel care, ca de la o nouă linie de start, a alergat din nou drumul vieții și, după cum se spune, a ajuns iarăși la popasul vieții prezente, iar după mai mulți ani s-a mutat către Învățătorul și Prietenul său (căci dorul său era să fie împreună cu Cel care îl iubea) și va veni din nou cu El”[7].

Din textul Evangheliei după Ioan în care se relatează Învierea lui Lazăr, suntem încredințați că Domnul Iisus Hristos este împreună pelerin cu noi pe calea Învierii, deoarece El Însuși a spus Martei, sora lui Lazăr: „Eu sunt Învierea și Viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi” (Ioan 11, 25). Imnografia Bisericii aprofundează această mărturisire importantă, subliniată de Evanghelistul Ioan, spunând: „Precum ai zis, Doamne, Martei: Eu sunt Învierea!, cu lucrul ai plinit cuvântul, chemând pe Lazăr din iad; și pe mine, cel omorât de patimi, Te rog, înviază-mă, lubitorule de oameni, rogu-mă, ca un îndurat”[8].

Prin învierea de obște, creștinii primesc viața veșnică pentru suflet și pentru trup. În acest sens, Sfântul Chiril al Alexandriei spune: „Viața cea veșnică este rodul și încununarea credinței în Hristos, și aceasta nu vine altfel sufletului omenesc. Căci dacă toți înviem pentru Hristos, toți înviem în Hristos. Iar viața adevărată nu este decât a vieții fără sfârșit în fericire”[9].

Iubiți pelerini,

În încheiere, ne rugăm ca Domnul nostru Iisus Hristos, Doctorul sufletelor și al trupurilor noastre, prin mijlocirile Maicii Sale, ale Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou și ale Sfântului și Dreptului Lazăr, precum și ale tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți, să vă dăruiască tuturor sănătate trupească și sufletească, ajutor în încercări și bucurie în credință, spre slava Preasfintei Treimi, spre bucuria sfinților și spre dobândirea mântuirii! Amin.

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

[1] Troparul Sâmbetei lui Lazăr, în: Triod, București, Ed. Institutului Biblic și de

Misiune Ortodoxă, 2010, p. 520.

[2] Joannes Euboeensis, „Homilia in Lazarum”, în: *Analecta Bollandiana*, 68 (1950), p. 26.

[3] Ieromonahul Macarie de la Simonos Petra, *Sinaxarul. Viețile Sfinților*, vol. II: Luna Octombrie, Ed. Sfântul Ioan Casian, București, 2013, pp. 234-235.

[4] Ieromonahul Macarie de la Simonos Petra, *Sinaxarul*, p. 235.

[5] Arethas, archiepiscopus Caesariensis, „Opus 58: Ἐπιβατήριος ἐπὶ τοῖς τιμίοις λειψάνοις Λαζάρου, ἃ Λέων ὁ φιλόχριστος βασιλεὺς ἐκ Κύπρου μετήνεγκεν (Cuvânt de întâmpinare pentru cinstitele moaște ale lui Lazăr, pe care împăratul Leon, iubitorul de Hristos, le-a adus din Cipru)”, în: *Scripta minora*, ed. L. G. Westerink, vol. 2, Leipzig, Teubner, 1972, p. 8.

[6] Ioan 11, 43.

[7] Arethas, „Opus 58”, p. 9.

[8] Stihiră la laude, „Utrenia din Sâmbăta Sfântului și Dreptului Lazăr”, în: *Triod*, p. 529.

[9] Sfântul Chiril al Alexandriei, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, (Părinți și Scriitori Bisericești, 41), trad., introd. și note Pr. Prof. D. Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2000, p. 746.

Foto credit: Basilica.ro / Raluca-Emanuela Ene

basilica.ro